

Forum Ecclesiasticum

In Quo Jus Canonicum Universum, Librorum Ac Titulorum Ordine Per
Quæstiones Et Responsa, Tam Canonistarum Veterum & Recentiorum,
quàm Legistarum, in iis, quæ Utrique Juri, Canonico Et Civili Communia
Sunt, Authoritate stabilita, Methodo clara & facili explanantur

Leuren, Peter

Moguntiae, 1720

Quæst. 541. Quæ conditiones requirantur in lucraturo indulgentias.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73982](#)

concella Episcopo extendit se ad defunctos, quippe non subditos illius. Suar. l.c. n. 9. Sa. v. indulgen-
ria. n. 9. Bellarm. L. 1. n. 11. Laym. L. 1. c. 4. n.
1. Castrop. l. c. n. 9. & alii passim cum communis;
resideturque hæc applicatio indulgentiarum penes sol-
lum Pontificem, in aliis vero ex illius tantum dele-
gatione, quæ raro fieri solet. Castrop. tr. 24. d.
unic. p. 10. num. 8. ubi etiam, quod necessarium in
concessione exprimi defunctos, pro quibus inten-
tionem suam declarat Pontifex.

4. Quartò: non minorem, imò fere maiorem
quam Episcopi & Archiepiscopi potestatem largien-
di indulgentias pro provinciis suis habent Sedis
apostolicae Legati, Abb. in c. 1. de Off. Legat. n. 2.
quæ quanta singulis competit, cum jure communis
expressum non sit, ex usu & commissione seu legationis
eorum literis est desumendum. S.R.E. Car-
dinalibus competit quoque potestas largiendi indul-
gentias centum dierum pro Titulis suarum ecclesiarum,
non quidem de jure communis, sed ex speciali
privilegio, ut Bolognet. de indulg. num. 21. apud
Wiesbn. b.t. num. 150. imò ex consuetudine absque
scripto, ut Nav. notab. 21. apud Gobath de indulg. n.
55. Praelatos vero sacerdotes inferiores Episcopo
ipsumque Vicarium generalem Episcopi quia talēm
eā potestate de jure communis non gaudere certum
est; idem est de Prælatis & Superioribus Regularium,
quamvis horum permultis respectu suorum subdi-
torum ex privilegio competit potestas concedendæ
aliquas indulgentias, quæ quanta sit, ex tenore vili-
um privilegiorum eorundem desumendum.

*Ques. 539. Num consuetudine legitime præscripta inferiores Episcopo
Prælati acquirere possint potestatem
dandi indulgentias?*

R Esp. in hoc non convenire AA. negant id ipsum
Sotus in 4. dist. 22. q. 1. a. 4. Suar. d. 55. S.
4. n. 3. & alii apud Laym. l. c. 4. n. 3. eo quod
vel Pontifex sciat talēm consuetudinem, & toleret,
& hinc censemur tacite approbare talēm potestatem,
adeoque ea non vi consuetudinis, sed tacito ipsius
Papæ consensu acquiritur: vel ignorat, & tunc nulla
nascitur consuetudo, quia deficit consensus ad
illam inducendam necessarius. Affirmant è con-
tra cum gl. fin. in c. accidentibus de excess. Prælat.
Laym. l. c. n. 4. Gobat n. 79. quorum sententiam
non improbabilem dicit Pirth. b.t. n. 46. quia con-
sensus Papæ, alteriusve legislatoris ad consuetudi-
nem requisitus per ipsos canones & leges approban-
tes legitimam consuetudinem, eisque vim juris non
scripti conferentes habetur seu suppletur.

*Ques. 540. Ubi & quibus indulgentiae
concedi possunt?*

R Esp. cum concessio hæc sit actus jurisdictionis
non contentiose, sed voluntariæ, neque strepi-
tum judicii contineat, extra territorium sibi subdi-
tis ubique existant, indulgentias concedere po-
test, nihilominus vi hujus jurisdictionis, quæ in non
subditos exerceri nequit ligando & solvendo, indul-
gentiae exerteris concedi non possunt, juxta c. quod
autem. b.t. ubi quod indulgentiae, quæ conceduntur
ab Episcopo ad annum in dedicatione ecclesiarum,
vel contribuentibus ad reparationem pontium po-
testate ecclesiastica, tanquam ob actum pium, con-
ceduntur non nisi subditis diocesanis, aut qui in
diocesei per majorem aut notabilem anni partem
commorando quasi domicilium in ea fortuantur,

conferri aut ab iis lucrari possint, nisi tamē ex exercitu
proprii eorum Episcopi specialiter consenserint,
concedi indulgentias ab Episcopo alieno, ut Abb. in
cit. c. quod autem. n. 7. pia loca visitare aut peregrini-
nari volentibus consulens, ut abituri indulgentias
in terris illis alienis lucrandi licentiam à proprio E-
piscopo petant. Sic indulgentiarum omnino in-
capaces sunt infideles, cum Ecclesiam non ingressi
per Baptismū spirituali & Ecclesiastica potestati non
subjiciantur. An vero, non obstante carenitia Ba-
ptismi, concedi possint catechumenis per modum
suffragii, incertum est, affirmat Nav. de indulg. not.
31. in fine. Benzon. L. 5. de jubil. c. 15. du. 28. af-
fert. 6. Henrig. L. 7. c. 18. n. 3. quod probabile
reputat Laym. ex ea ratione, quod applicatio in-
dulgentiarum non expostuler jurisdictiōnem, idēo
que defunctis existentibus in purgatorio prodest.
Ad haec satisfactiones propriæ possunt applicari il-
lis, ergo etiam communes per pastores Ecclesie,
contrarium verius censem Suar. d. 52. S. 4. num. 8.
Filliuc. ir. 8. c. 8. q. 10. n. 214. Bonac. d. 6. de in-
dulg. q. 1. p. 5. n. 2. Castrop. l. c. p. 8. n. 2. ex ea
ratione, quod Ecclesia nunquam fuerit usi illi mo-
do applicationis, quod signum est, hanc potestatem
ei non competere. His tamen non obstante, in-
dulgentiae à Papa roti Ecclesie & ab Episcopo com-
munitatis diocesanæ ab ipsis concedentibus lucrari
possunt, et si nemo jurisdictiōnem in se ipsum exer-
cere possit, ut cum D. Thom. in addit. ad 3. part.
q. 27. a. 4. Suar. l. 6. de LL. c. 12. n. 8. Laym.
L. 1. tr. 4. c. 27. n. 31. Barb. de potest. Episc. cit. al-
leg. 88. n. 28. & alii communiter; cum hi con-
cedentes non debeant esse deterioris conditionis quam
eorum subditi, cumque hæc concessio seu dispen-
satio thesauri Ecclesie non sit actus jurisdictionis
contentiose, sed voluntariæ inter eos, à quo & in
quem exercetur, non requirit distinctionem, de quo
lib. 3. iii. 7. Idem dicendum de exemplis à juris-
dictione, quod, et si habere se videantur ut extranei,
fruantr tamē indulgentias Episcopalis, non ex-
emptio inducta in favorem, in illorum odium & dis-
pendium detorqueatur. Nav. notab. 31. num. 13.
Chokier. de Jurisd. Ordinar. in exempt. q. 58. n. 5.
Pirth. b.t. n. 47.

*Ques. 541. Quæ conditions requirean-
tur in lucratoře indulgentias?*

1. R Esp. præterquam quod debet esse subditus
largientis indulgentias & baptizatus, item
in statu viae, cum existentibus in celo nihil proficit,
dum non habent quicquam culpæ, quod per illas
iis remittatur, & existentibus in purgatorio esti pro-
ficit, hi tamen eas propriè non lucrantur, sed iis per
modum suffragii applicantur, existentibus etiam, in
limbo non proficit, quia baptismō carent, & mem-
bra Ecclesie non sunt, requiritur primò, ut non sint
excommunicati excommunicatione majore, cum
ea priver communibus Ecclesie suffragis, Sacri-
ciis, orationibus, bonisque inter membra Ecclesie
unita distribuendis, juxta can. 32. & can. 105.
caus. 11. q. 3. & ita ex communione tradunt Suar.
d. 12. S. 2. n. 3. Sa. v. indulgentia. n. 2. Laym. l.c.
tr. 7. c. 6. n. 2. Castrop. l. c. p. 8. n. 5.

2. Secundò: requiritur, ut tempore, quo quis
eas lucratur est, sit in statu gratiae, tum quia in-
dulgentia non nisi vere penitentibus applicatur,
tum quia manens astrictus penitentia, non est
capax remissionis penitentia temporalis, cum non vi-
deatur convenire divinæ providentiae & gubernationi
remittere penitenti ei, qui in culpa, ob quam
reatus

reatus pœnæ contractus, perseverat, prout cum D. Thom. l.c. a. 2. & communi docent Castrop. l.c. n. 3. Bonac. Suar. Laym. Sa. ll. cit. (ed neque remoto peccato, in quo alicui concessa indulgentia, illa consequitur suum effectum, quemadmodum Sacramentum suscepit cum obice, eo sublato, consequitur suum effectum, verius contra Paludan. in 4. diff. 20. q. 4. a. 3. Sylv. l.c. n. 7. Henr. L. 7. c. 9. n. 13. tradit Castrop. l.c. n. 4. vers. at longe. cōd quod indulgentia nunquā constituta in suo esse (qualis est collata seu potius oblata tempore peccati mortalis) non possit suum effectum seu remissionem pœnæ pro peccato debita mediâ satisfactione Christi & Sanctorum habere, in quo est differentia lata inter Sacra-menta & indulgentias, cūm Sacramēta, quæ receden-te fictione effectum habent, peccatoris applicata in suo esse fuerint perfectè constituta, secus illas indulgentias.

3. Terri: requiritur operis injuncti execu-tio, ita ut, si opus injunctum ob impotentiam aliamve causam non exequaris, indulgentiam non conse-queris, cūm concessio sub aliqua forma & conditione facta, enon servata, corrut, arg. L. 54. & 55. de condit. & demonst. idque etiam, licet partem operis exequaris, non conqueris partem indulgentiae, quia non pars indulgentiae ob dimidiatum opus, sed indulgentia propter opus perfectum sit promissa; Suar. d. 52. S. 3. n. 3. Laym. l.c. n. 3. Bonac. d. 6. q. 1. p. 3. n. 20. Castrop. l.c. p. 9. n. 1. Navar. de indulg. not. 9. n. 4. nisi tamen in concessione indulgentiae caveatur: eam concedi impeditis opus injunctum exequi, ut sit in Extrav. unigenitus. de pœn. & remiss. ubi concedetur jubilium Romanum omnibus visitantibus limina Apostolorum, etiam iis, qui eo animo iter arripientes impediti fuerunt Ro-mam pervenire, vel nisi omissionis partis operis ita fure-rit levis, ut omittens censeatur moraliter opus im-plevisse, v. g. omittendo unum Ave, secus si opus injunctum esset tria recitatio orationis dominicae & angelicæ, & quis tantum bis recitaret illam, cūm, et si omissione in se esset levis, non tamen respectu operis injuncti levis esset. Suar. l.c. S. 5. n. 3. Pre-terea requiritur, ut opus taliter praefetur, qualiter illud praestare voluit concedens indulgentias, quia, cūm concessio illa sit donatio concedentis, potuit is nolle eam facere, non nisi sub conditione operis taliter praestandi. Hinc si voluerit Pontifex, opus totum fieri in statu gratiæ, id taliter exequendum, et si illud alias de le necessarium non sit ad lucrandas indulgentias, sed sufficiat opus compleri seu ulci-um opus fieri in statu gratiæ, cūm indulgentia non concedatur ob satisfactionem & meritum operis injuncti, sed ob illius honestatem, ad quam exercen-tandam Papa procurat homines allicerit promissione indulgentiarum, Suar. cit. S. 5. à u. 6. Graff. de indulg. c. 5. n. 48. Nav. not. 19. n. 17. Bonac. l.c. q. 5. n. 10. Castrop. l.c. p. 8. num. 3. vers. notanter dixi & p. 9. n. 3. Valent. q. 20. p. 5. ad fin. De ca-xtero certum est, opus injunctum debere esse in se honestum, cūm alias ad finem concessionis indul-gentiarum, qui est honor Dei, non conduceret. Quin & nullam circumstantiam vitiare debere, docent Nav. l.c. n. 6. Rodriq. Tom. 2. q. 99. regul. q. 99. a. 6. Cönnich. d. 12. du. 8. cōd quod censeant opus ob pravum finem vel circumstantiam vitium dis-plicere Deo, ideoque in illius honorem cedere non posse, & consequenter aptum non esse, ut ratione ipsius Satisfactione Christi applicetur & remissio pec-catorum concedatur. Contrarium tamen docent Corduba de indulg. q. 22. Suar. l.c. S. 6. à num. 2. quibus inhæret Castrop. cit. p. 9. n. 5. dum dicunt

R. P. Lear. Jur. Can. Lib. V.

certum esse, Pontificem posse concedere indulgen-tiam sub conditione operis de se boni & honesti, et iam in individuo honestum non sit, cūm possit sine illo opere indulgentiam concedere, & sic concedere præsumendum sit, dum opus aliquod exigit sine illa limitatione; distinguit Laym. L. 5. Sum. tr. 7. c. 6. à num. 3. dum ait, videndum esse, num opus injunc-tum, et si vitium, conducat ad finem intentum à Pontifice, ut contingit in datione eleemosynæ ad bellum contra Turcas, & tunc ad consequendas indulgentias, secus, si ad illum finem non conducat; quam doctrinam, et si verissimam esse dicat Castrop. cit. p. 9. num. 7. negat tamen opus injunctum sibi à Pontifice intento non conducere, tametsi male fiat, seu si vi teritur ob circumstantiam vel finem per illud intentum ab eo, cui conceduntur indulgentiae, & licet sub ea ratione vitium non conducat ad placen-tam Deo, impetrandum ab eo beneficium, ad ea ta-men conducere potest, quatenus servit ad excitando-s alios fideles ad pœnitentiam, & ad fovendam religionem; ita ille. Sed neque requiritur ad lu-crandas indulgentias, ut opus injunctum exequaris animo & intentione formali lucrandi indulgentias, bene tamen, ut exequaris illud ex intentione habi-tuali & interpretativa, qualem censetur habere qui-libet Christianus de suscipiendo remedii salutis suæ, ut patet in suscipiente extremam unctionem, etiam dum sensibus destrutus animam agit absque eo, quod habeat intentionem actualem formalem suscipiendi eam, ita cum Suar. d. 56. S. 1. n. 7. & Laym. l.c. ante med. n. 2. Castrop. l.c. n. 8. Item non requiritur, ut per se ipsum opus injunctum quis exequatur, dum illud actionem personalem non continet, sed v. g. sit datio eleemosynæ, quam quis facere potest per famulum tanquam instrumentum suum, nisi tamen concedens indulgentiam prescri-ferit vel permisit expresse aliud, v. g. exigendo dationem eleemosynæ ab eodem, qui indulgentias lucraturus est, fieri, ut vel sic ejus pietatem foveat, vel meritum augeat; secus verò est, si opus spectet actionem personalem, v. g. sit jejunium, visitatio Ecclesiæ, oratio, Sacramentorum suscep-tio, cūm quis nequeat dici jejunans, orans &c. dum ex man-dato domini famulus ejus jejunat, orat &c. Laym. l.c. du. 3. n. 5. Suar. d. 52. S. 7. Castrop. n. 9. nisi tamen iterum concedens aliud permisit, v. g. ut vi-siteretur ejus nomine ab alio Ecclesia, quem tamen necesse non est esse in statu gratiæ, et si alias illum requisiuerit in lucraturo indulgentias.

Quæst. 542. Num uno eodemque tempo-re diversis actibus, quorum singulis diversæ indulgentiae concessæ, lucra-ri quis possit indulgentias?

REsp. affirmativè cum Bonac. de indulg. d. 6. q. 1. p. 5. n. 31. & Castrop. cit. p. 9. n. 14. sic si recitanti rosarium & audienti missam diversæ con-cessæ indulgentiae, utralsque simul obtinere potest tempore auditionis Sacri recitans rosarium, quia unumquodque opus & quæ eodem quam diverso tem-pore impleri potest, & quæ valet ad complendam sua concessionis causam.

Quæst. 543. Num eadem indulgentia re-petito eodem opere obtineri possit?

REsp. Sub distinctione, si indulgentia concedatur sine illa determinatione temporis, vel etiam ad longum tempus, poterit obtineri sapienter non tan-tum in vita, sed etiam intra annum, mensem, hebdo-madam, si eo tempore opus injunctum sapienter de-votè & prudenter perficiatur, Nav. l.c. Notab. 19.